N°. 209. 1855.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 4 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 1sten September jl., n°. 49, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. tot burgemeester der gemeenten Ridderkerk en Hendrik-Ido-Ambacht, ontstaan door de vereeniging van gemeenten in Zuidholland, bij de wetten van 11 Julij jl. (*Staatsblad* n°. 86 en 87) vastgesteld, te benoemen, als:

van eerstgenoemde gemeente *H. W. Metman*, en

van laatstgenoemde gemeente *C. van Aken;*

2°. aan *H. W. Metman* eervol ontslag te verleenen als burgemeester der tegenwoordige gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht en Sandelingen-Ambacht.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten Augustus 1855, n°. 52, is, met intrekking van het aan den gewezen opzigter bij de kustverlichting op Noord-Schouwen *A. Torman* toegekende wachtgeld, aan hem, met ingang van den eersten October 1855, wegens langdurigen diensttijd, overeenkomstig artt. 3, 43 en 47 der wet van 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24) en §§ *b* en *d* van de wet van 3 Mei 1851 (*Staatsblad* n°. 49), verleend een pensioen ten laste van den Staat, ter somma van f 443 's jaars.

Zijne Majesteit heeft bij verschillende dezer dagen genomen besluiten goedgevonden:

1°. aan den gepensioneerden luitenant-generaal *M. H. Steenberghe* een eervol ontslag te verleenen als gewoon lid van het comité van defensie, met dankzegging voor de ook in die betrekking bewezen diensten, en wijders in diens plaats tot gewoon lid van het comité te benoemen den kolonel jhr. *C. D. P. Singendonck*, inspecteur van het wapen der artillerie;

2°. den heer *H. A. L. van Vessem*, thans adjunct-intendant aan het paleis te Amsterdam, den titulairen rang van ritmeester toe te kennen; en

3°. te benoemen:

bij het 4de regement infanterie, tot 1sten luitenant den 2den luitenant *F. J. A. Smids*, van het algemeen depôt van discipline;

bij het 5de regement infanterie, tot kapitein van de 3de klasse, den 1sten luitenant *IJ. de Vries*, van het 6de regement van het wapen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Een officieel berigt uit Sebastopol van jl. Donderdag avond meldt geene verandering in den staat der zaken; het vuur der belegeraars was bij wijlen vrij sterk, maar doorgaans matig.

Eene depêche van den generaal Simpson van jl. Vrijdag meldt alleen, dat de Russen in den vorigen nacht een kleinen uitval gedaan en eenige schanskorven op de voorste aanvalswerken der Engelschen omvergeworpen hadden.

— Blijkens een berigt uit de baai van Reval van 28 Augustus lag de geallieerde vloot toen deels bij Nargen en deels bij Kronstadt, en was door haar in de laatste dagen niets van belang ondernomen.

— In het officiele dagblad van Piemont leest men een rapport van den generaal de la Marmora, bevelhebber der Sardinische troepen in de Krim, over den slag aan de Tschernaya. Het behelst, behalve de reeds genoegzaam bekende bijzonderheden, de volgende zinsnede, waaruit blijkt welk aandeel die troepen aan den slag gehad hebben: » Daar van ons slechts ééne divisie infanterie in het gevecht geweest is en onze positie niet van voren aangevallen werd, is ons verlies klein: niet meer dan 200 van de onzen zijn gesneuveld of gewond."

Daags na den slag heeft de generaal de la Marmora de volgende dagorder uitgevaardigd: » Soldaten, gisteren hebt gij voor het eerst den vijand ontmoet, dien wij in dit afgelegen oord zijn komen bestrijden. Gij hebt u gedragen zoo als ik hoopte, en lofspraken van onze dappere bondgenooten verdiend. De telegraaph heeft aan Europa verkondigd dat gij tot de overwinning aan de Tschernaya bijgedragen hebt. De Koning zal tevreden, de natie blijde zijn."

ENGELAND.

Eene groote grieve tegen het kabinet van lord Aberdeen was, gelijk men weet, dat in den herfst van het vorige jaar, terwijl het vooruitzigt op eenen winterveldtogt in de Krim meer en meer zeker werd en de noodige aanstalten daarvoor hadden moeten gemaakt worden, vele weken achtereen geene kabinets-vergadering gehouden werd maar de meeste ministers zich op hunne buitengoederen verlustigden.

Thans zegt de Londensche *Times:* » In één opzigt ten minste is het krijgsbeleid, in vergelijking met het vorige jaar, veel beter geworden. De zaak wordt niet langer behandeld als eene beuzeling, die in den tusschentijd tusschen twee jagtpartijen of uitstapjes afgedaan kan worden. Wij hebben bij de kabinets-verandering althans zoo veel gewonnen, dat wij nu in vollen ernst en met al onze kracht oorlog voeren. Eene commissie van kabinetsleden houdt, naar wij vernemen, elken Dingsdag zitting, om meer onmiddellijk op den loop der krijgszaken toe te zien; en tot nog toe hebben de ministers, met weinige uitzonderingen, loffelijk wederstand geboden aan die verleidingen waarvoor zij in 1854 zoo gereedelijk bezweken."

Evenwel acht de *Times* niet onnoodig het gouvernement te vermanen om alle voorzorgmaatregelen te nemen voor eene tweede overwintering der Engelsche troepen op de hoogten bij Sebastopol, inzonderheid voor de communicatie tusschen Balaclava en het Engelsche legerkamp, welke door den aldaar aangelegden spoorweg in zijn tegenwoordigen staat niet genoegzaam verzekerd schijnt. Ondragelijk vindt de *Times* » de aanhoudende en onverklaarbare werkeloosheid der vloot in de Zwarte zee, en het gebrek aan voorzorg en vooruitzigt, waardoor de Oostzeevloot op den weg der zege terstond gestuit is."

— Het evengenoemde blad doet opmerken dat de prijs der Engelsche staatsschuldbrieven geenszins zoo groote slingeringen ondergaat als bij den aanvang des oorlogs te vreezen scheen. » In de afgeloopen maand (zegt het) hadden wij het bombardement van Sweaborg, den slag aan de Tschernaya, de Turksche leening, en de bezorgdheden over den graanoogst; evenwel is het verschil tusschen de hoogste en de laagste notering der consols in Augustus niet grooter geweest dan één per cent, en dus wederom kleiner dan in gewone tijden het geval pleegt te zijn. Over Julij bedroeg het verschil slechts drie vierde per cent, en over de laatste drie maanden anderhalf per cent. Dit is eene opmerkelijke uitkomst, vergeleken met hetgeen ons voorspeld was."

— De opstand van een inlandschen volksstam in Indie (zie ons vorig nommer) schijnt onder het Engelsche publiek eenige bezorgdheid te baren, maar over het geheel deelt de dagbladpers daarin niet. Zoo zegt het ministeriele Londensche avondblad de *Globe:* » De eigenlijke reden van den opstand kan, gelijk de aard der zaak medebrengt, in Indie zelf bezwaarlijk uitgemaakt worden, en veel minder nog in Engeland. Wij hooren zeer verschillend spreken over het gedrag van den Engelschen ambtenaar die over de in opstand gekomen landstreek gesteld is: de ijver en bekwaamheid, waarmede hij voor de beschaving der inlanders werkzaam is geweest, worden geroemd, doch wij hooren ook zeggen dat hij al te streng de grondbelasting invordert. Wij vermoeden dat die ambtenaar lof verdient wegens onverdroten ijver in eene zeer ondankbare taak, en dat de blaam van den man overgebragt moet worden op het stelsel, op de wijze van belasting welke hij in zijn district moet toepassen. De schuld ligt, naar wij gissen, bij het *ryotary*-stelsel, hetwelk den ambtenaar des gouvernements met regtstreeksche inning der grondrente, zelfs van den geringsten landbouwer, belast. Deze gissing wordt nog waarschijnlijker door de omstandigheid dat een gedeelte van den oproerigen stam, bij hetwelk het *zemindary*-stelsel, of de dorpsgewijze belasting, ingevoerd is, zich aan den opstand, naar gezegd wordt, niet heeft willen aansluiten. Indien deze onze gissing juist is, hebben wij eenen grond te meer om aan te dringen op de algemeene invoering van het evengenoemde belastingstelsel, hetwelk in de noordwestelijke provincien van Indie met zoo goeden uitslag beproefd is en zich thans naar het zuidoosten uitbreidt.

» Volgens eene andere gissing is de opstand door den Vorst van Nepaul aangestookt met het doel om aan de Indische regering moeijelijkheden te berokkenen en alzoo zijn plan tot vergrooting zijner magt veilig te kunnen uitvoeren; en het laat zich in de daad wel aannemen dat die vorst partij heeft zoeken te trekken van een reeds heerschenden geest van misnoegdheid.

» Ook is het niet onmogelijk dat Russische zendelingen de hand in den opstand gehad hebben; want het is bekend in welk een wijden kring Rusland zijnen invloed te werk stelt om aan Engeland afbreuk te doen.

» Nevens al deze oorzaken des opstands bestaat er welligt ook eene reden van bijgeloovigen aard; immers in sommige berigten leest men dat de opstandelingen in den naam hunner godheid moorden en plunderen; en het is een feit dat alom in Indie een vuur van dien aard smeult, hetwelk in vele verschillende verschijnselen aan den dag kan komen, en aan iederen vijand der Britsche heerschappij dienen kan als middel om haar te bestrijden.

» Het gebeurde is geenszins van bedenkelijken aard, en heeft zelfs eene nuttige strekking. Het leert ons dat zekere praktische hervormingen in Indie dienen bespoedigd te worden, dat men niet ligtvaardig besluiten moet om een aanzienlijk gedeelte van het Indische leger naar het oorlogstooneel in het Oosten te ontbieden."

FRANKRIJK.

De Oostenrijksche Aartshertog Maximiliaan, met een smaldeel van de Oostenrijksche oorlogsvloot in de Middellandsche zee kruisende, heeft in de vorige week de haven van Toulon aangedaan. De Fransche *Moniteur* berigt dat de broeder van Keizer Frans Joseph aldaar alle verschuldigde eerebewijzen ontvangen, zijnen dank voor de ontvangst alsmede toegenegenheid voor Frankrijk en bewondering voor Keizer Napoleon betuigd

en hem door eenen adjudant een eigenhandig schrijven toegezonden heeft. Men ziet hierin een blijk van zorg om eene vriendschappelijke betrekking tusschen Frankrijk en Oostenrijk aan te houden.

— Keizer Napoleon heeft jl. Vrijdag den nieuwen gezant der Porte voor het eerst ten gehoore ontvangen. In de ministeriele Parijsche dagbladen leest men de daarbij gehouden aanspraken. De gezant zeide, bij het overhandigen zijner geloofsbrieven:

» Sire, door Zijne Keizerlijke Majesteit den Sultan, mijn doorluchtigen meester, belast zijnde met de taak om den alouden vriendschapsband tusschen de beide Rijken al naauwer en naauwer toe te halen, begin ik met aan Uwe Keizerlijke Majesteit de innige erkentelijkheid van mijnen souverein en van mijn land te betuigen voor Uwer Majesteits edele pogingen om regt, billijkheid en beschaving te doen zegevieren. Bij het verhevene der taak, die mij door mijn doorluchtigen Souverein toevertrouwd is, vestig ik mijne hoop dat ik het doel zal bereiken, alleen op de zeer bijzondere welwillendheid waarvan Uwe Keizerlijke Majesteit ons zoo veel doorslaande blijken gegeven heeft."

Hierop gaf Keizer Napoleon ten antwoord: » Mijne belangstelling in den Sultan, en mijne pogingen om met Engelands medewerking de onafhankelijkheid zijns rijks te verdedigen, zijn u bekend. Ik wil dat Turkije niet alleen onafhankelijk zij, maar ook sterk en magtig. Wat betreft de keuze van des Sultans vertegenwoordiger, verblijdt het mij dat zij gevallen is op den zoon van een groot man, die bij menige gelegenheid zoo veel diensten aan zijn land bewezen heeft."

Het berigt heeft niet weinig opzien gebaard, dat de Keizer Reschid Pacha, wiens aftreding als grootvesier aan Engelands invloed toegeschreven wordt, bij zulk eene gelegenheid als *een groot man* geroemd had.

In den *Moniteur* wordt dan ook gezegd dat de woorden des Keizers door de dagbladen niet juist medegedeeld zijn. Volgens het officiele blad luidde de laatste zinsnede van des Keizers antwoord aldus: » Het verblijdt mij dat de zoon van een man die bij menige gelegenheid zoo veel diensten aan zijn land heeft bewezen, door den Sultan gekozen is om hem bij mij te vertegenwoordigen."

— De *Moniteur* gewaagt thans eindelijk van de onlusten te Angers (zie ons vorig nommer). Het officiele blad bevestigt de medegedeelde bijzonderheden, en zegt ten slotte: » Door de dus ver ingewonnen narigten is het uitgemaakt dat het eene beweging was van uitsluitend socialistische strekking, het werk van volksmenners en in de daad geen ander doel hebbende dan de stad te plunderen."

DUITSCHLAND.

Volgens de Berlijnsche *Zeit* dringt de Oostenrijksche regering thans bij de overige regeringen der Staten van den Duitschen Bond aan op het hervatten der onderhandelingen over het tot stand brengen van een gemeenschappelijk muntstelsel. Het blad voegt er bij, dat het nieuwe finantiele stelsel, hetwelk door den Oostenrijkschen minister von Bruck is uitgewerkt, ten deele op de veronderstelling berust, dat de eenheid van munt in Duitschland ingevoerd zal worden.

DENEMARKEN.

Vroeger is reeds gemeld, dat de Noord-Amerikaansche regering het tusschen de Vereenigde Staten en Denemarken bestaande tractaat van vriendschap en handel van 26 April 1826 opgezegd heeft, als middel om tot de opheffing van den Sondtol, voor zooveel de Amerikaansche vlag betreft, te geraken. In Berlijnsche dagbladen wordt thans eene nota openbaar gemaakt, welke het Deensche gouvernement in April dezes jaars aan den Noord-Amerikaanschen gezant te Kopenhagen heeft doen toekomen, ter beantwoording van zijne kennisgeving der opzegging van het bedoelde tractaat. Die nota is van den volgenden inhoud:

» Voldoende aan den wensch, door u den 24sten dezer uitgedrukt, heb ik de eer u kennis te geven dat ik dienzelfden dag uwe mededeeling heb ontvangen, houdende dat de President der Vereenigde Staten tot de opzegging besloten heeft van het verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart, hetwelk den 26sten April 1826 tusschen Denemarken en de Vereenigde Staten voor een tijdvak van tien jaren, en van 12 maanden na gedane opzegging, gesloten is. Ik deel opregtelijk in uw leedwezen, Mijnheer, van een verdrag te zien eindigen, hetwelk gedurende zoo langen tijd aan de belangen der bewoners van de Vereenigde Staten, zoowel als aan die der onderdanen van den Koning, mijnen doorluchtigen meester, dienstbaar is geweest; maar ik heb in last u te doen opmerken, dat mijne regering niet in staat is het verband te bevroeden, hetwelk volgens de regering der Vereenigde Staten zou bestaan tusschen de afschaffing van den Sondtol en het bovenvermelde tractaat, dat wel is waar het tarief regelt volgens hetwelk de tol van de Amerikaansche schepen geheven moet worden, maar waarvan voor het overige het bestaan van het regt en de regtstitel zelf evenzeer onafhankelijk zijn. Daar intusschen de regering der Vereenigde Staten met de opzegging van het tractaat het initiatief genomen heeft, acht de regering van den Koning, mijnen doorluchtigen meester, zich geregtigd om te verwachten, dat aan haar voorstellen gedaan zullen worden, ten einde den weg te banen tot het sluiten van een nieuw verdrag, geschikt om de handelsbetrekkingen ongestoord te bewaren, welke tot hiertoe zoo gelukkig tusschen de beide natien bestaan hebben, en evenzeer om het even betreurenswaardige als onvermijdelijke gevolg van het definitief ophouden van het tegenwoordig verdrag te voorkomen, hetwelk daarin zou bestaan, dat de Amerikaansche schepen bij het doorvaren van den Sond en de Belten op gelijken voet als die der niet begunstigde natien zouden moeten behandeld worden.

» Ontvang enz. » SCHEEL."

SPANJE.

Volgens een telegraphisch berigt uit Madrid van jl. Vrijdag verwachtte men aldaar spoedig een koninklijk besluit tot verlenging van den termijn voor de vrijwillige deelneming in de geldleening van 230 millioen realen, die tot dekking van het tekort in de Spaansche schatkist dienen moet. Intusschen werd de veiling der nationale en kerkelijke goederen voortgezet, en vonden zij, volgens een berigt van de ministeriele zijde, overal koopers tegen hoogen prijs.

EGYPTE.

In de jongste zitting der Parijsche academie van wetenschappen is, gelijk de officiele Fransche *Moniteur* van 28 Augustus berigt, door een harer leden, den heer Jomard, eene schets medegedeeld van het plan tot doorgraving der landengte van Suez, waartoe een Franschman, de heer de Lesseps, gelijk men weet, concessie van de Egyptische regering, doch nog niet van de Porte, ontvangen heeft. » Het ontworpen kanaal — zeide de heer Jomard onder anderen — zal 120 kilometers lang, 100 meters breed en 8 meters beneden laag getijde diep zijn. Te Pelusium is het onderscheid tusschen eb en vloed niet aanmerkelijk; te Suez bedraagt het 18 tot 25 palmen. Er is eene cijfering van kosten opgemaakt voor al de werken van het groote zeevaart-kanaal en van den zijtak naar den Nijl, welke dienen moet tot voeding en voor het verkeer met het binnenland. Aan den ingang van het kanaal, nabij Pelusium, zal een vuurtoren gebouwd worden en een havenhoofd van 6000 ellen, met doorvaart- en spuisluizen, eene lig- en eene wijkplaats. Daaromstreeks ziet men, op de overgelegde kaart, de sporen van het oude kanaal, hetwelk door den Koning Neko aangevangen werd. Als binnenhaven voor het kanaal zal het meir Timsah dienen; deze waterplas was voorheen het uiteinde der Roode zee; hij ontvangt door de groote overstroomingen van den Nijl zijn water, hetwelk aanstroomt door het dal Wady Tomilat, of het vruchtbare Gosen van de Heilige Schrift; aan den westkant van het meir wordt nog door de veehoedende Arabieren de bodem bebouwd. Verder loopt over de landengte eene laagte, die onder de bevolking de *bittere meiren* genoemd wordt; het is een thans droog liggend terrein, bedekt met eene zouthoudende korst, met schelpen en zeezand, noord- en zuidwaarts strekkende ter diepte van 8 tot 10 el beneden het gewone peil der zee.

» Te Suez zal een groote boezem tot berging van water, met sluizen, aangelegd worden, welke dienen moet om met het vloedwater der Roode zee den waterstand langs het geheele kanaal te houden op twee el boven het peil van laag water in de beide zeeën. Bij den ingang van het kanaal te Suez zal een vuurtoren gebouwd worden, met scheepvaart- en spuisluizen, een havenhoofd van 3000 ellen, een vergaarbak voor Nijlwater en verscheiden andere voor regenwater. Een kanaal dwars door het Wady Tomilat zal, gelijk reeds gezegd is, zoet water uit den Nijl aanvoeren.

» De schets der landengte van Suez en de aan de academie voorgelegde kaart ter aanwijzing van den loop van het kanaal, geven reeds eenig denkbeeld van het terrein en plan der kanalisatie. Buitendien zal de heer de Lesseps weldra een geschrift in het licht geven, waarin hij den loop der dus ver omtrent zijne onderneming gevoerde onderhandelingen beschrijft, en het voorloopige plan der ingenieurs van den Onder-koning van Egypte aan de beoordeeling der deskundigen in Europa onderwerpt.

» Ingevolge de van den Onder-koning ontvangen instructien is de heer de Lesseps thans bezig eene hoofdcommissie zamen te stellen uit de beroemdste waterbouwkundigen in Frankrijk, Engeland, Nederland, Duitschland en Italie. Deze commissie moet tegen de aanstaande maand October in Parijs zamenkomen en zich vervolgens naar Egypte begeven. Zij zal het voorloopige plan der ingenieurs van den Onder-koning onderzoeken, en verder in overleg met hen een definitief plan maken.

» De publieke opinie in Engeland verklaart zich bepaaldelijk voor de doorgraving der landengte van Suez. Het hof van directeuren der Oost-Indische Compagnie heeft schriftelijk aan den heer de Lesseps betuigd » dat het hoog belang stelde in elke onderneming die bestemd was om » het verkeer tusschen Engeland en Indie te bevorderen." De groote stoomboot-maatschappij, die met het overbrengen der Indische landpost belast is, heeft zich bepaaldelijk voor de verbinding der beide zeeën door een groot scheepvaart-kanaal verklaard."

— In een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Alexandrie van 21 Augustus leest men: » De ongelukkige spoorweg tusschen Caïro en Suez vordert uiterst traag; de voltooijing is nu tot het eind des jaars verschoven, en zal zich nog wel tot den volgenden zomer laten wachten. De Onderkoning is misnoegd over den tragen gang der werkzaamheden, die door zijne beambten aan misrekeningen der Engelsche ingenieurs, door deze aan traagheid der beambten geweten wordt.

» De heer doctor Graph, zendelingprediker van Zuid-Afrika, is dezer dagen hier teruggekomen van eene zending naar Abyssinie, waarmede hij door den Protestantschen bisschop van Jerusalem, den heer Gobat, belast was. Hij heeft verscheiden malen een onderhoud met den Koning van Abyssinie gehad, die zijn land wenscht vooruit te brengen en wiens gezag nu zoo goed gevestigd is dat hij in staat is om zijne wenschen te verwezenlijken. Hij heeft de slavernij verboden, afstand van de veelwijverij gedaan, de Jesuiten verbannen, en wenscht dat eenige Europesche ambachtslieden, inzonderheid metselaars, boekdrukkers en geweermakers, zich in zijn land komen nederzetten. De heer Plowden, de Britsche consul in Abyssinie, heeft de Europesche kleederdragt weder aangenomen, en bezit veel invloed bij den Koning, wien hij goeden raad geeft. Een Engelschman, met name Bell, heeft een hoogen rang in 's Konings krijgsdienst, en op het slagveld geniet hij met drie anderen de groote eer om even zoo uitgedost te zijn als de Koning, ten einde deze door den vijand niet kunne onderkend worden. Een ander Engelschman, Coffin geheeten, die veertig jaren geleden in Abyssinie gekomen is, leeft er nog als hoofd van een gewest en is thans 68 jaren oud. Behalve deze drie Engelschen zijn er geen Europeanen in Abyssinie."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 3den September* 1855.

Aan de jongst ontvangen Javasche couranten ontleenen wij nog het onderstaande.

In de courant van 4 Julij jl. leest men:

» *Soerakarta.* — Op den 25sten Mei 1855 had hier het jaarlijksch examen plaats der kweekelingen van de school tot opleiding van onderwijzers onder de Javanen.

Aan het verslag van den hoofdonderwijzer, dr. W. Palmen van den Broek, loopende van 5 Mei 1854 tot 31 Mei 1855, worden de volgende bijzonderheden ontleend.

Van de 15 op eerstgemelden datum aanwezige leerlingen zijn 5 vertrokken; een werd op zijn verzoek ontslagen, terwijl de vier overige tot onderwijzers werden aangesteld in de residentien Kadoe, Pekalongan, Japara en Bagelen. Hunne plaatsen werden echter door 5 nieuwe leerlingen vervuld. — In het personeel der onderwijzers had geene verandering plaats.

Twee Maleische leesboekjes, die door het gouvernement ter beschikking van de school gesteld werden, benevens eene verzameling van fabelen, door den heer C. F. Winter sr. in het Javaansch vertaald, werden met vrucht door de leerlingen gebruikt.

Ook werd, behalve deze werkjes, aan de kweekelingen een vervolg op hetgeen zij vroeger van de Javaansche spraakkunst hadden ontvangen,

gegeven, en werd de vroeger vermelde vertaling van de landmeetkunde op nieuw geheel bewerkt.

De leerlingen der 1ste klasse zijn, behalve in het lezen en schrijven van het Javaansch en het Maleisch, zeer ervaren in de aardrijkskunde van den Oost-Indischen Archipel en van geheel Azie, in de oplossing van verschillende vraagstukken uit den regel van drieën afgeleid, in de 2de-magts-worteltrekking en de landmeetkunde, terwijl zij met de Javaansche spraakkunst niet geheel en al onbekend zijn.

De leerlingen der 2de klasse zijn, behalve in het lezen en schrijven, zeer bedreven in de kennis van den Oost-Indischen Archipel, in de behandeling der breuken, zoo gewone als tiendeelige, en in die der benoemde getallen, en worden thans in de leer der evenredigheden en in de landmeetkunde onderwezen.

De leerlingen der 3de klasse maken goede vorderingen in het lezen en schrijven en in de aardrijkskunde van Java, en zijn in de rekenkunde tot de beoefening der gewone breuken gevorderd.

De leerlingen der 4de of laagste klasse oefenen zich dagelijks in het lezen en schrijven, waarin zij redelijke vorderingen maken, en zijn thans begonnen met de aardrijkskunde en het beoefenen van de hoofdregels der rekenkunde. — De beide laagste klassen zijn ook nog onderwezen in het vertalen van de eene Javaansche taalsoort in de andere, terwijl aan al de kweekelingen bij voortduring met vrucht in het Madureesch onderrigt is gegeven.

De externen, wier getal 24 bedraagt, hebben bij het gehouden examen blijken gegeven van goede vorderingen te hebben gemaakt; behalve in het lezen en schrijven, zijn de meesten hunner vrij ervaren in de kennis van Java en in de behandeling der breuken en der benoemde getallen; bij het examen hebben mede twee kweekelingen openbare blijken gegeven van hunne gemaakte vorderingen en van hunne geschiktheid tot het geven van onderwijs. Hunne handelingen en antwoorden bewezen ten duidelijkste dat zij het geleerde helder begrijpen en met goed gevolg aan anderen weten mede te deelen.

Na het examen is aan de twee kundigste leerlingen van elke der vier afdeelingen externen een boekgeschenk uitgereikt.

Twee der kweekelingen waren gedurende twee maanden wegens ziekte verhinderd geweest het onderwijs bij te wonen. Overigens was de gezondheidstoestand der kweekelingen gunstig; hun gedrag was over het algemeen goed."

De courant van den 7den Julij jl. behelst het navolgende:

» Wij zien ons weder (zie *Javasche Courant* van 20 Mei 1854) [*Staats-courant* n°. 177 van 1854] in de gelegenheid gesteld, aan het jaarlijksch verslag van den directeur van den artillerie-constructiewinkel te Soerabaija eenige zeer gunstige bijzonderheden omtrent deze belangrijke inrigting te ontleenen.

Vooraf wordt herinnerd, dat de directie over dit etablissement van den tot kolonel, chef van het wapen der artillerie, bevorderden directeur C. G. von Dentzsch, overging op den onderdirecteur, thans majoor der artillerie, P. F. C. Vreede.

Smederij. In den loop van 1854 kwam eene nieuwe smederij tot stand. Het gebouw is lang 93 ellen op 18 ellen breedte en 7,20 ellen hoogte tot in den nok, en bevat 20 dubbele en 4 enkele vuren. Het wordt door een dubbel pannen dak gedekt, waarvan de zakgoot rust op 22 gegoten ijzeren kolommen, van welke er tien dienen om het regenwater door zich heen in een riool, over de lengte van het gebouw aangebragt, af te leiden. Achter langs de smidshaarden zijn in een gemetseld kanaal gegoten ijzeren windbuizen geplaatst, waarop zich achter ieder vuur eene vertikale windbuis bevindt, voorzien van eene kraan met sleutel, om naar verkiezing tot toelating van den wind geopend of gesloten te worden.

Deze windbuizen, 30 duimen in middellijn, doorloopende eene lengte van p. m. 250 ellen, hebben oorsprong bij twee ventilators, naast het groote stoomwerktuig, die de 44 smidsvuren in ruime mate van wind voorzien. Ten einde in geval van herstelling van het groote stoomwerktuig, waardoor men gedurende dien tijd het gebruik der groote ventilators zou missen, hierin te voorzien, heeft men eenige kleine handventilators doen aanmaken, die in weinig tijds achter de smidshaarden kunnen opgesteld worden en voldoende wind geven. Ieder der smidsvuren is van een gegoten ijzeren waterbak, vuurplaat met oogijzer en de noodige mantelijzers voorzien. Al dit gietwerk werd met het reeds bovengenoemde in den loop van 1853 in het etablissement zelf gegoten, uitmakende een gewigt van p. m. 152,000 ponden. Tusschen de haarden zijn, tegen den binnenmuur van het gebouw, de werkbanken, met de noodige bankschroeven voor de bankwerkers geplaatst. Deze smederij wekt de bewondering van elken bezoeker op en voldoet ten volle aan de verwachting, die men er zich van had voorgesteld.

Sedert deze inrigting in werking is, hebben weder de Javaansche smeden, die uitsluitend aan het vuur werkzaam waren, sterk in het oog loopende vorderingen gemaakt; meerendeels toe te schrijven aan de doelmatige smeê-inrigtingen, het beter toezigt en het ruime en luchtige locaal, waarin de werkman zich met meer gemak en lust kan bewegen dan in de vroeger gebezigde vertrekken. Ten bewijze hoe zeer het nieuwe locaal den Javaanschen smid uitlokt, wordt aangehaald, dat, toen men in Mei 1854 daarin overging, er slechts aanvankelijk 20 vuren bezet konden worden, terwijl acht dagen later niet alleen de 44 vuren van het noodige personeel, waaronder zeer bekwame smeden, voorzien waren, maar men al spoedig de steeds opkomende sollicitanten moest afwijzen. » Men verlustigt zich" zegt de verslaggever » in de aanhoudende bedrijvigheid, welke in deze werkplaats heerscht en in gade te slaan de vlugheid en behendigheid, waarmede de Javaansche smid zich al meer en meer van de Europesche gereedschappen weet te bedienen. Een groot aandeel komt den bekwamen opzieners Reekers en Staring toe, in de zoo doelmatige inrigting dezer schoone werkplaats, terwijl zij steeds voortgaan met het aanbrengen van verbeteringen en onder hunne voorbeeldige leiding degelijke artillerie-smeden te vormen."

Ook de koper- en blikslagerijen, onderdeelen der smederij uitmakende, werden in een gedeelte van het nieuwe gebouw met voordeel uitgeoefend.

Tot het voornaamste smidswerk, gedurende de drie laatste quartalen in de nieuwe smederij voltooid, behoorden: de beslagdeelen van 5 walaffuiten met hare ramen van 24 pd., 20 dito dito van 12 pd., 30 ramen tot walaffuiten van 80 pd., 32 groote raden tot dito, 20 groote raden tot walaffuiten van 24 en 18 pd., 3 transportwagens, koloniaal model, 1 lastsleper, 1 postkar, 170 zadelbokken, enz.; zoomede eene ijzeren affuit met raam tot ijzeren kanon van 3 pd. en de ijzerwerken van 37 spaarfournuizen en die voor eene hefrolbrug, ten dienste der genie.

Timmermanswinkel. Gedurende 1854 werden in deze werkplaats ook weder belangrijke vorderingen gemaakt, vooral door de Javaansche werklieden. Het gebruik der Hollandsche gereedschappen is hun zoodanig eigen geworden, dat velen daarin met de Europeanen gelijkstaan. Alle soort van affuitage kan hier thans zonder de minste zwarigheid ondernomen worden. Eenige walaffuiten werden in dit jaar door hen afgewerkt, met eene juistheid en netheid, die de verwachting verre overtroffen. Onder anderen kwamen er gereed 30 ramen tot walaffuiten van 80 pond, 5 walaffuiten met hare ramen van 24 pond, 5 dito dito van 18 pond, 20 dito dito van 12 pond, 30 cirkelstukken tot walaffuiten, 60 draagbare munitiekisten, 1200 kogelkistjes, Oost-Indisch model, 3 vuurpijlboren, 1 wurgbank, enz.

Deze winkel werd met voorbeeldigen ijver bestuurd door den bekwamen opziener Huijsdens, die bovendien met het toezigt over het modelmakersambacht was belast.

Wagenmakerij. Ook in deze werkplaats mogt men weder vooruitgang bespeuren. Ofschoon het wagenmakersambacht een dier ambachten is, waarin de Javaansche werkman het minste bedrevenheid aan den dag legt, werd toch ook hier het bewijs geleverd, dat, onder eene goede leiding, goede wagenmakers van hen te vormen zijn.

Aan den verdienstelijken opziener de Bruijn, na volbragten diensttijd naar Nederland teruggekeerd, en zijnen bekwamen opvolger Schemink, wordt daarvoor bijzondere lof toegebragt.

In deze werkplaats kwamen, onder eene menigte andere voorwerpen, gereed: 6 raden-beslagen tot belegeringsaffuit, 32 groote raden tot walaffuiten van 80 pd., 20 dito van 24 en 18 pd., 3 transportwagens, koloniaal model, 1 lastsleper, 3 rolwagentjes, 1 bergaffuit, proefmodel, 1 postkar, 170 zadelbokken onopgetuigd, voor de cavalerie, enz.

De kuiperij, die een onderdeel van deze werkplaats uitmaakt, leverde ook weder eene aanhoudende bedrijvigheid op. In het afgeloopen jaar werden daar vervaardigd 1285 stuks buskruidtonnen van 50 en 25 pd. en 618 stuks van allerlei vaatwerk, waartoe steeds met het meeste voordeel gebruik werd gemaakt van de schaaldeelen, voortkomende van de ronde stammen en den afval uit den timmermanswinkel. Onder het personeel in dit bedrijf bevindt zich slechts één Europeesch werkman.

Instrumentmakerij. In deze werkplaats, alwaar zich onder de Javaansche werklieden de bekwaamste bankwerkers bevinden, ging men voort met uit de koelies de meest geschikten te kiezen om tot bankwerkers te worden opgeleid. Ofschoon de stilstand van het groote stoomwerktuig gedurende twee maanden, ten gevolge van noodzakelijke herstelling, van nadeeligen invloed op den arbeid was, werden er evenwel nog 1,900,000 kogels opgeleverd.

Hiertoe werden verbruikt:

lood n°. 1 (staaf)	46,095 ponden,
» » 2 (onregelmatig) . . .	9,742 »
dus te zamen. . . .	55,837 ponden.

Wanneer men hiervan het provenu van 4674 pond lood uit 6130 pond herleide loodasch aftrekt, dan bedraagt het verlies op de voortgebragte kogels 1.4 per cent.

Metaal- en houtdraaijerswinkel. De nieuw ingerigte draaijerswerkplaats, waarin thans ook de schroefsnijwerktuigen zijn opgesteld, en die in April 1854 door stoom in beweging werd gebragt, voldeed in elk opzigt aan de verwachting. De zijstukken voor kogelkistjes werden in deze werkplaats steeds met het meeste voordeel vervaardigd.

IJzergieterij. De stilstand van het groote stoomwerktuig deed ook in deze werkplaats veel vertraging van den arbeid ondervinden. Wel maakte men nu en dan gebruik van het groote handblaaswerktuig tot het aanvoeren van den wind naar den smeltoven; doch met de slechte Duitsche cokes, die men toen bezat, was het ijzer zelden genoegzaam doorblazen, om er goede projectilen mede voort te brengen. Gedurende den stilstand werd de voormalige draaijerij met Sidaijosch vormzand opgehoogd en door het aangieten en plaatsen van vormbakken mede tot ijzergieterij ingerigt. Door een voldoend sterk geblaas naar de coupolovens en het bezit van goede Engelsche cokes is men thans in staat een zeer dun vloeijend ijzer voort te brengen, hetgeen een zeer gunstigen invloed op de voortgebragte voorwerpen uitoefent, die allen even scherp en glad uit de vormen te voorschijn komen. Niettegenstaande de langdurige vertraging in den gang der werkzaamheden, werd in het afgeloopen jaar nog eene hoeveelheid van 408,116 pond ijzer versmolten, waartoe eene hoeveelheid van 89,900 pond cokes werd verbruikt.

Ook in dit ambacht maakten de Javaansche werklieden weder groote vorderingen, zoowel in het vormen en gieten der aan eene zeer gestrenge keuring onderworpene projectilen, als van andere voorwerpen, zoodat ook met dit personeel, onder de leiding van de ijverige en bekwame opzieners Waaijfort en Stolk, geen gietwerk meer te moeijelijk valt.

Proeven, in 1854 in de ijzergieterij genomen om het ijzer met de Borneosche steenkolen te smelten en den Borneoschen ijzererts in de coupolovens uit te smelten, hadden nog geene voldoende uitkomsten opgeleverd; men was echter voornemens die proeven voort te zetten.

Kopergieterij. In deze werkplaats zijn de werkzaamheden, onder de leiding van den allezins geschikten opziener Bout, regelmatig voortgezet. Men plaatste hier eenige werkbanken tot het opveilen van kleine gegoten bronzen voorwerpen.

Zadelmakerij. Ook voor dit ambacht is thans een goed locaal ingerigt. De vele werkzaamheden gingen geregeld voort door het bijzonder zorgvuldig toezigt van den onder-constructeur Bouwmeester en den zaakkundigen zadelmaker Engelhardt. Door laatstgenoemden waren reeds verscheidene vernuftige gereedschappen voor dit ambacht ingevoerd en onderging de bereidingswijze van het leder vele verbeteringen. Behalve het verbruikte leder aan den winkel, werden in den loop van 1854 nog 252 vellen leder voor de artillerie en cavalerie bereid.

Verwerswinkel. De werkzaamheden in dezen winkel, zich bepalende tot het met lijnolie aanstrijken der houten deelen van voltooid materieel, vaatwerk voor de militaire administratie, het zwartverwen der ijzeren deelen, werden naar den eisch uitgevoerd.

Nog verdienen de volgende bijzonderheden mededeeling.

Gedurende het eerste quartaal van 1854 hield men zich bezig met het plaatsen van de twee nieuwe ketels en den cylinder van het groote stoomwerktuig, afgeleverd door de fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid.

Bij die gelegenheid werden de noodige maatregelen en voorzorgen genomen bij de beweging van de werk-as op de hoofd-as in den nieuwen draaijerswinkel, onder de ketels door, op een zoogenaamd staand werk over te brengen, betwelk voor eene zachte beweging voorzien werd van

konische raderen met ijzeren en houten tanden. Tot hiertoe bespeurde men niet de minste verzetting in dit werk, en het voldeed geheel aan de verwachting.

Nadat de ketels van de noodige veiligheidstoestellen, kranen en buizen waren voorzien en het stoomwerktuig, in verband met den nieuwen stoomcylinder, de noodige wijzigingen en verbeteringen had ondergaan, heeft het van af het tweede quartaal immer geregeld doorgewerkt.

Gelijktijdig met deze belangrijke herstelling aan het groote stoomwerktuig, werden in het aangrenzende locaal twee groote gegoten ijzeren ventilators met de noodige ijzeren windbuizen onder den grond opgesteld, om den wind naar de nieuw gebouwde smederij te voeren (zie boven). Een derde geleidt op gelijke wijze den wind naar de smeltovens, en door eene groote houten tamboer op de hoofd-as worden alle drie ventilators *met eene snelheid van* 900 *omwentelingen in de minuut* rondbewogen.

Door den slechten toestand van den cylinder van het kleine stoomwerktuig heeft men met minder kracht moeten doorzagen dan men wel gewenscht had; evenwel bedroeg de opbrengst aan constructiehout over 1854 nog 878 kubieke ellen. Het werd in planken en platen van 2 tot 80 duim, ribben en latten van verschillende afmetingen gezaagd, zoodat men zeggen mogt van alle mogelijke afmetingen, en van sommige ruim, voorzien te zijn.

Het verticale zaagwerktuig vereischte nagenoeg geene herstelling. Ook de circulaire zaag was onafgebroken werkzaam.

De vijlen van het merk Hartogh Heijs en C°. bevond men bij voortduring van eene uitmuntende hoedanigheid. Eene proef, bij het geweermakers-atelier te Meester-Cornelis genomen en bij den artillerieconstructie-winkel herhaald, heeft doen zien, dat het verkappen der vijlen ook zeer goed en met voordeel hier te lande door Javaansche werklieden kan geschieden.

De materialen, aan dit etablissement verbruikt, waaronder ijzer, hout, steenkolen, kooks en leder gerekend kunnen worden, werden van de beste hoedanigheid bevonden. De Borneosche steenkolen werden voortdurend en met voordeel onder de stoomketels en tot het smeden van alle soorten van voorwerpen gebezigd.

Het leder van inlandschen oorsprong, waarvan in 1854 de belangrijke hoeveelheid van ongeveer 1875 vellen werden verbruikt, liet, wat uiterlijk aanzien en deugdzaamheid betreft, weinig te wenschen over.

Men heeft eene proef genomen met kalkmergelsteenen, door den opziener over de werktuigelijke inrigtingen, Werner Smith, in de omstreken van Kebraun (residentie Soerabaija) ontdekt en tot vierkante steenen geslepen, voor de lithographie te gebruiken; met het gewenschte gevolg dat men thans met eene kleine lithographische pers, aan den winkel vervaardigd, in staat is afdrukken van dagelijksche rapporten, quitantien enz. daarop te nemen.

Ten slotte wordt door den verslaggever het volgende berigt omtrent de deugdzaamheid van het Indische constructie-hout, vergeleken met het uit Europa ontvangene.

Reeds meermalen is het gebleken, dat het oorlogsmaterieel uit eikenhout in deze gewesten minder duurzaam is dan dat uit djatiehout vervaardigd. Het eerste is namelijk veel meer aan krimping, scheuring en zelfs verrotting of vermolming onderhevig dan het laatste. Welligt moet men dit ten deele toeschrijven aan de wijze, waarop het hout uit Nederland tegen de beschadiging op de zeereis moet worden voorzien. Het omwikkelen van het hout met stroovlechtingen belet eene genoegzame uitwasseming in de immer vochtige ruimen der schepen, waardoor het ligt tot verstikking overgaat. Tot staving hiervan wordt het volgende aangevoerd.

Toen men in 1854 aan den constructie-winkel eene partij raden tot ligt veldmaterieel, die nog weinig of geen dienst hadden gedaan en in 1842 in Nederland waren aangemaakt, van zwaardere radbanden moest voorzien, zaten de meeste naafbanden los; verscheidene velgen en speken moesten bij die gelegenheid door nieuwe vervangen worden, omdat de meeste gescheurd of onder de radbanden vermolmd waren; van één rad waren zeven speken bij de naaf kort afgebroken, terwijl bovendien eenige naven rondom de naafbussen nagenoeg door en door vermolmd waren. Eene walaffuit met raam tot kanon van 6 ponden; in 1848 te Delft aangemaakt en gedurende slechts tien maanden op de exercitie-batterij te Soerabaija opgesteld geweest zijnde, werd onlangs door eene commissie van deskundigen in zoodanigen ontredderden toestand bevonden; ten gevolge van het krimpen, scheuren en vermolmen der houten deelen, dat alleen de ijzeren beslagdeelen nog konden benuttigd worden. Eenige walaffuiten van 24 ponden in 1852 te Delft aangemaakt, hadden nu reeds belangrijke scheuren. Er zijn er, waarbij de stemmen over de gansche lengte gescheurd zijn, terwijl sommige verbindingen door de sterke krimping van het hout tot op 4 streep geopend zijn. Evenwel wordt te Delft alleen droog constructiehout voor het oorlogsmaterieel gebezigd."

Volgens eene mededeeling van Zijner Majesteits consul-generaal te Bergen (in Noorwegen), loopende over de eerste zes maanden van dit jaar, is de Nederlandsche scheepvaart op dat rijk in het algemeen en bijzonder op Frederikstad aanmerkelijk toegenomen. De houthandel met de Nederlanden heeft voor de Noorweegsche havens vrij voordeelige resultaten opgeleverd. In het laatst van Augustus waren te Bergen verscheiden Nederlandsche en vreemde schepen bezig ladingen van traan en visch voor de Nederlanden en Belgie in te nemen. Daar de visscherij in de Noordlanden dit jaar vrij goed was uitgevallen, had zulks op de prijzen van den stokvisch invloed gehad; men kocht den nieuwen visch, Hollandsche sortering, tot 80 s. per waag, terwijl dezelfde visch in Augustus 1854 met 1 sp. d. 21 s. betaald werd. De traan daarentegen was hoog in prijs en werd betaald:

de blanke	levertraan	Sp. d. 20.—	per ton.
» bruin-blanke	dito	» 19.60 s.	» »
» bruine	dito	» 19.96 s.	» »

Van klipvisch was goede voorraad; verscheiden Spaansche schepen hadden ladingen daarvan ingenomen tot 117 s. à sp. d. 1 per waag.

Te Bergen waren gedurende de eerste zes maanden aangekomen 9 Nederlandsche schepen regtstreeks uit Nederland, te weten 2 van Amsterdam, 4 van Rotterdam, 3 van Dordrecht, waarvan 8 geladen en 1 in ballast. Voorts kwamen regtstreeks uit Nederland 8 vreemde schepen, alle geladen, te weten: 5 uit Amsterdam, 2 uit Rotterdam en 1 uit Dordrecht. De uit Nederland aangebragte ladingen bestonden meerendeels uit dakpannen, metselsteen en hoepen.

Uit Bergen naar Nederland vertrokken 8 Nederlandsche en 23 vreemde schepen, alle met traan en stokvisch, op 2 na, die eene lading rogge overbragten.

Uit vreemde havens kwamen 4 Nederlandsche schepen te Bergen, te weten, van Antwerpen, Leith, Trapani en Grangemouth, alle met lading, terwijl 5 Nederlandsche schepen met lading van daar vertrokken, als 2 naar Memel, 2 naar Danzig en 1 naar Koningsberg.

Te Drontheim zijn in het eerste halfjaar 1855 uit Nederland (Amsterdam) aangekomen 2 vreemde schepen met algemeene lading, terwijl 1 vreemd schip van daar met koper, traan en stokvisch naar Amsterdam is vertrokken.

Te Stavanger zijn gedurende de eerste 6 maanden van dit jaar regtstreeks uit Nederland aangekomen 4 Nederlandsche schepen (alle met hoepen uit Amsterdam) en 8 vreemde schepen, grootendeels met dakpannen, hoepen enz., en wel 2 van Amsterdam, 1 van Zaandam en 5 van Schiedam.

Uit Stavanger vertrokken naar Nederland 1 Nederlandsch schip (met steen naar Enkhuizen) en 1 vreemd schip (met rogge naar Schiedam).

Van Stavanger vertrokken 3 Nederlandsche schepen (waarvan 2 in ballast) naar vreemde havens aan de Oostzee. Geen Nederlandsche schepen kwamen er uit vreemde havens aan.

Te Christiania zijn gedurende hetzelfde tijdvak twee Nederlandsche schepen aangekomen, resp. uit Purmerend en Amsterdam, beide met lading; welke vertrokken het eerste naar Purmerend met hout, het tweede in ballast naar Frederikstad.

Te Christianssand zijn in de eerste zes maanden van dit jaar regtstreeks uit Nederland aangekomen 21 Nederlandsche en 10 vreemde schepen (alle in ballast). Van de eerstgemelde kwamen 14 van Harlingen, 3 van Hindelopen, 4 van de Lemmer; van de vreemde schepen kwamen 4 van Amsterdam, 1 van Zaandam, 1 van Rotterdam, 4 van Schiedam.

20 Nederlandsche schepen vertrokken van Christianssand, alle met hout, naar Nederlandsche havens, als: 12 naar Harlingen, 2 naar Workum, 4 naar de Lemmer, 1 naar Krommenie, 1 naar Makkum. Uit vreemde havens kwamen aldaar twee Nederlandsche schepen in ballast, waarvan 1 met hout naar eene vreemde haven vertrok.

Te Frederikshald zijn 4 vreemde schepen uit Nederland aangekomen, 2 met lading uit Amsterdam, 2 in ballast van Harlingen, en twee vreemde schepen zijn van daar met lading naar Nederlandsche havens vertrokken.

Te Laurvig zijn gedurende het laatstverloopen halfjaar regtstreeks uit Nederland aangekomen 44 Nederlandsche en 5 vreemde schepen, alle in ballast, met uitzondering van 4 Nederlandsche (3 uit Harlingen en 1 uit Farmsum), welke dakpannen aanbragten. Van Laurvig vertrokken naar Nederlandsche havens 44 Nederlandsche schepen, alle met houtwaren, als: 29 naar Delfzijl, 6 naar Termunterzijl, 3 naar Groningen, 5 naar Harlingen, 1 naar Dokkum. Bovendien vertrokken van daar vijf vreemde schepen met hout naar Termunterzijl.

Te Brevig zijn in het eerste halfjaar 1855 regtstreeks uit Nederland aangekomen 28 Nederlandsche schepen, alle in ballast, en van daar naar Nederland vertrokken 30 Nederlandsche schepen, alle met hout, als: 6 naar Delfzijl, 1 naar Stavoren, 3 naar Groningen, 19 naar Termunterzijl, 1 naar Harlingen. Twee Nederlandsche schepen zijn gedurende dat tijdvak uit vreemde havens te Brevig aangekomen.

Te Krageröe zijn 5 Nederlandsche schepen in ballast uit Nederlandsche havens aangekomen, en met hout weder naar Nederland vertrokken, als: 2 naar Harlingen, 2 naar Termunterzijl en 1 naar Zwolle.

Te Oudsoon en Moss zijn regtstreeks uit Nederland aangekomen 27 Nederlandsche schepen (waarvan 3 met dakpannen, de overige in ballast), en 1 vreemd schip. Van daar zijn (alle met hout) naar Nederland vertrokken 27 Nederlandsche schepen, als: 12 naar Harlingen, 8 naar Groningen, 4 naar Dokkum, 1 naar Delfzijl, 1 naar Veendam en 1 naar Edam; benevens 2 vreemde schepen respectivelijk naar Amsterdam en Harlingen.

Te Holmestrand zijn 4 vreemde schepen uit Nederland in ballast aangekomen, terwijl 9 vreemde schepen van daar met hout naar Nederland vertrokken, als: 3 naar Harlingen, 3 naar Dordrecht en 3 naar het Nieuwe Diep.

Te Arendal zijn 7 vreemde schepen, alle met diverse goederen, uit Nederland aangekomen (6 van Amsterdam en 1 van het Nieuwe Diep); terwijl 11 vreemde schepen met hout van daar naar Nederland vertrokken, alle naar Amsterdam bestemd.

Te Mandal zijn aangekomen 2 Nederlandeche schepen, te weten: 1 uit Amsterdam en 1 uit Danzig, welke beide met lading naar Amsterdam zijn vertrokken.

Te Tromsoë is aangekomen 1 Nederlandsch schip uit Rotterdam met gemengde lading.

Gedurende het jaar 1854 zijn te Frederikstad, in Noorwegen, regtstreeks uit Nederland aangekomen 166 Nederlandsche schepen, alle in ballast (waarvan 149 gedurende het 2de halfjaar), en van daar naar Nederland vertrokken 169 schepen, alle met hout (waarvan 155 gedurende het 2de halfjaar). Twee Nederlandsche schepen zijn in 1854 in ballast in genoemde haven aangekomen.

Rhijnhoogte te Keulen:	1 Sept.	9 vt.	6 dm.	(9 vt.	3 dm. Rhijnl.)
	2 »	9 »	4 »	(9 »	1 » »)

MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.*

PROGRAMMA PRIJSVRAGEN.

In de algemeene vergadering der Maatschappij, gehouden te Amsterdam op den 14den en 15den Augustus 1855, is ten aanzien van Prijsvragen, het navolgende gebleken en besloten:

I. Van de zes in het jaar 1853 uitgeschreven Prijsvragen is alleen op n°. 6 ingekomen één antwoord, geteekend met de spreuk: *Men zal op Java voorts een vasten zetel*, enz.

Heeren beoordeelaars hebben dit stuk eenparig ter bekrooning afgekeurd, zoodat er ditmaal geene bekrooning van eenig prijsantwoord heeft plaats gehad.

Den belanghebbende wordt herinnerd, dat het verslag van de beoordeeling later zal te vinden zijn in het Programma, gevoegd bij de handelingen der vergadering.

II. Op de zeven Prijsvragen, uitgeschreven door de algemeene vergadering in het jaar 1854, worden antwoorden verwacht vóór 1 December 1855.

III. De Maatschappij looft haren gouden eerepenning uit (ter waarde van f 120, met bijvoeging van f 150 voor nº. 6) voor de voldoende beantwoording der navolgende Prijsvragen:

Nº. 1. In welke opzigten zou het tegenwoordig Lager Onderwijs, zoo in leerstof als in vorm, in een meer regtstreeksch verband moeten en kunnen gebragt worden met den stand en de toekomstige bestemming der leerlingen.

» 2. Eene populaire, volledige handleiding voor de Landhuishoudkunde, ingerigt naar de behoefte van den boerenstand in ons vaderland.

» 3. Een beknopt en zaakrijk overzigt van de Geschiedenis, Aardrijkskunde en den Volkshuishoudkundigen toestand van Nederlands West-Indische bezittingen, geschreven in den stijl en den trant, die voor Leer- en Leesboeken der Maatschappij doorgaans gevolgd wordt.

» 4. Eene korte onderhoudende Geschiedenis van den Oost-Indischen Archipel, inzonderheid van de vestiging van het Nederlandsche gezag in die gewesten, en van deszelfs uitbreiding tot op den tegenwoordigen tijd.

» 5. Eene aanwijzing van de meest geschikte, weinig kostbare en overal gemakkelijk aan te wenden middelen, om minge-oefenden gedurende den avond nuttig en aangenaam bezig te houden.

» 6. Een Leesboek over de voor Handel en Nijverheid meest belangrijke voortbrengselen van Neêrlandsch Indie.

De Maatschappij verlangt eene reeks van kleine populaire monographien over rijst, koffij, thee, suiker, konzenilje, indigo, specerijen, kokosnoten, sago, tabak, bamboe, djati-hout, eetbare vogelnestjes, tripang, Banka-tin enz., bevattende eene natuurkundige beschrijving, de aanwijzing der cultuur of wijze van inzameling, en hare geschiedenis, het belang voor den handel, het gebruik voor de industrie en dergelijke.

De schrijvers, die naar de uitgeloofde eereprijzen wenschen te dingen, worden in 't bijzonder opmerkzaam gemaakt op de nadere omschrijving van de voorgestelde vragen, en op de bijzondere voorwaarden, waaronder de Maatschappij ze verlangt beantwoord te zien, welk een en ander te vinden is in het meer uitvoerige Programma, gevoegd bij de Handelingen der Algemeene Vergadering 1855.

Eindelijk zij den belanghebbenden herinnerd, dat de antwoorden op bovenstaande 6 prijsvragen, vóór of uiterlijk op 1 December 1856, vrachtvrij, moeten worden ingezonden aan het adres van den Algemeenen Secretaris, te Amsterdam (Kloveniersburgwal, C 294).

Amsterdam, September 1855.

Op last der Maatschappij.
De Algemeene Secretaris,
P. M. G. van Hees.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 5den dezer, zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 3den September 1855.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 10den September 1855, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het maken van twee Kribben met eenen plasberm in de rivier het Scheur, even beneden de oostelijke punt van het eiland Rozenburg.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 11 van het bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland, te 's Gravenhage, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Maandag en Dingsdag vóór de Besteding, des morgens om acht ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en den Ingenieur P. Caland, te Brielle.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Provincie *Noordholland*.

AANBESTEDING.

De Minister van Finantien
verwittigt de gegadigden, dat op Woensdag den 19den September 1855, des namiddags ten twee ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in het bijzijn van den Hoofdingenieur F. W. Conrad, of van zijnen gedelegeerde, onder nadere goedkeuring, zal worden overgegaan tot de Aanbesteding in het openbaar van:

het geheel Afmaken van het Gebouw bestemd voor het Koninklijk Postkantoor te Amsterdam en voor het Kantoor van den Rijks-Telegraaf aldaar.

De Aanbesteding geschiedt alleen bij inschrijving; te dien einde moeten, 24 uren vóór de Besteding, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, ingezonden zijn de, op gezegeld papier geschrevene, en door den inschrijver en zijne borgen onderteekende, behoorlijk geslotene inschrijvingsbiljetten, bevattende de voluit geschrevene som in Nederlandsche guldens, waarvoor de inschrijver zich verbindt deze werken uit te voeren; mitsgaders de namen, voornamen en woonplaatsen, voluit geschreven, zoowel van den inschrijver als van de twee borgen.

De inschrijvingsbiljetten worden, op het bepaalde tijdstip der Aanbesteding, in het openbaar ontzegeld en luide afgelezen.

De Bestekken zullen ter lezing liggen: aan het locaal van het Ministerie van Finantien, te 's Gravenhage; aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland, te Haarlem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken van Noordholland ter lezing gelegd worden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur F. W. Conrad, of van zijnen gedelegeerde, te 's Gravenhage of te Haarlem; zullende twee dagen vóór de Aanbesteding aanwijzing in loco worden gedaan door den met dat werk belasten Opzigter W. A. Beke.

De Minister voornoemd,
Vrolik.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat volgens eene bekendmaking van het bestuur van *Stralsund*, gedagteekend 10 Junij jl. in het vaarwater van *Gelle*, of het uit zee binnen komen in het tegenwoordige binnenwater, tusschen de zuidpunt van het eiland *Hiddensem* en het vasteland van *Pommeren*, dwars in het vaarwater eene zandbank is ontstaan, waarop bij gewoon getij slechts zeven voet water gevonden wordt.

's Gravenhage, den 31sten Julij 1855.

De Minister voornoemd,
De Smit v. d. Broecke.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 11den September des jaars 1855, des middags ten 12 ure, zal door Gedeputeerde Staten in de provincie Noordbrabant, in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het bouwen van eene Steenen Brug met Beweegbare Waterkeeringen, ter vervanging van de in den laatstleden winter door het buitengewoon hooge water weggestroomde Brug in den Provincialen Klinkerweg bij Coudewater, onder de gemeente Rosmalen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende een dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat L. Rijsterborgh, bij den Ingenieur J. de Kruijff en bij den Opzigter J. H. van Deursen, allen te 's Hertogenbosch.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
A. J. Borret.
De Griffier,
Van Cooth.

*** De post van Rector aan de Latijnsche School te Breda, op een vast tractement van f 1050, benevens een minerval van f 12 voor elken leerling, en vrije woning, met 1 October e. k. vacant zullende worden, zoo roepen Curatoren van genoemde School bij deze de Adspiranten tot deze betrekking op om zich, met overlegging van de vereischte bewijsstukken, zoo van den verkregen graad van doctor in de letteren, als van hetgeen overigens ter hunner aanbeveling zal kunnen strekken, in persoon of met franco brieven aan te melden bij Curatoren voornoemd, vóór den 12den September 1855, onder adres van den Voorzitter van Curatoren, den Weleerw. Heer Werden, Pastoor bij de R.-K. gemeente te Breda.

Breda, den 28sten Augustus 1855.

Namens Curatoren voornoemd,
De Secretaris-Curator,
C. J. M. van den Broek.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Derde* Klasse van de 227ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 3den September 1855, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº. 3132 een prijs van 1000 gulden.
» 14513 » » » 5000 »
» 3864 » » » 25,000 »
» 3419 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

ALGEMEENE REKENKAMER.

Op Donderdag den 20sten September 1855, des morgens ten 11 ure, zal door de Commissie voor het Locaal worden Aanbesteed:

het leveren van de benoodigde Turf en Steenkolen ten dienste van de Algemeene Rekenkamer, gedurende den jare 1856, zullende ongeveer bedragen:

1100 Dubbele Mudden Turf;
288 Mudden Newcastle-Haardkolen, en
288 » » Grove Kagchelkolen.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen, van heden af, ter lezing bij den Kamerbewaarder en Concierge aan het Locaal der Algemeene Rekenkamer op het Binnenhof te 's Gravenhage, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure, Zondagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 3den September 1855.

Namens de Commissie voor het Locaal.
De Voorzitter van de Algemeene Rekenkamer,
Gevers.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Provincie *Noordbrabant.*

Op Maandag den 17den September 1855 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure, zal, in het Koffijhuis van J. G. Sprengers op de Groote Markt te Breda, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. van Naerssen, worden overgegaan tot de Openbare Veiling van 39 Perceelen Visscherijen, Erfjes, Rijksgronden langs de groote wegen enz. enz. en 322 Kavels Heidegronden, bevattende 2225 bunders, gelegen onder de Kantoren Breda en Oudenbosch, breeder bij Biljetten en Catalogus omschreven; liggende de Voorwaarden ter lezing ten Kantoren van den Ontvanger der Domeinen te Breda, van voornoemden Notaris aldaar, en van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Eindhoven, Oosterhout, Oudenbosch, Zevenbergen en Bergen op Zoom; terwijl bovendien de Algemeene Voorwaarden, waarop 's Rijks Domeinen worden vervreemd, ter lezing liggen ter Griffie van ieder Provinciaal Gouvernement en ten Kantore van iederen Directeur der Registratie en Domeinen.

De Ontvanger de Domeinen,
P. SIX.

MARINE.

Openbare Aanbesteding aan 's Rijks Werf te Amsterdam, op Maandag den 10den September 1855, des voormiddags ten elf ure, van:

1°. het verrigten van Timmer-, Metsel- en andere benoodigde Onderhoudswerken aan eenige Maritime Gebouwen;

2°. het daarstellen en repareren van Beschoeijings- en andere werken; volgens de bestekken en voorwaarden welke ter lezing zullen liggen ter Secretarie van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, ter Griffie van het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, in het Fransche Koffijhuis en in het Vosje te Amsterdam, zoomede ten Burele van den Hoofdingenieur der Marine aan voormelde Werf, alwaar ook alle verlangde inlichtingen kunnen verkregen worden; terwijl de aanwijzing der werken in loco zal geschieden op Dingsdag den 4den en Donderdag den 6den September aanstaande, des morgens ten 10 ure.

De Inschrijvingsbiljetten, op zegel, voor ieder werk afzonderlijk, zullen moeten bevatten eene duidelijke opgave van de namen en woonplaatsen der aannemers en borgen, mitsgaders de aannemingssom in schrijfletters, en vóór of uiterlijk op den dag der aanbesteding, des voormiddags ten 11 ure, franco moeten worden ingeleverd ter Secretarie van de Directie der Marine te Amsterdam; zullende na dien tijd geene meer worden aangenomen en ongezegelde niet in aanmerking komen.

Amsterdam, den 29sten Augustus 1855.

De Directeur der Marine,
BOLKEN.

*** De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat aan 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht zullen kunnen worden geplaatst eenige kweekelingen om voor rekening van het Departement van Oorlog te worden opgeleid tot Paardenartsen bij het Leger hier te lande; — weshalve de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de toelating als kweekeling bij 's Rijks Veeartsenijschool, ter opleiding als Paardenarts bij het Leger, mogten verlangen, worden verwittigd, dat eerlang, op nader te bepalen tijd, een vergelijkend examen over de adspiranten zal worden gehouden; en dat voor den 15den September aanstaande een daartoe strekkend verzoekschrift aan hem Inspecteur, vrachtvrij, zal moeten worden ingezonden; zullende na dit tijdstip geene verzoeken tot toelating tot gemeld examen worden aangenomen.

Het voorschreven verzoekschrift, op zegel geschreven, zal naauwkeurig moeten vermelden de namen en voornamen van den vader en van de moeder, of van de voogden, voluit geschreven, woon- en geboorteplaats; terwijl daarbij voorts nog zullen moeten worden overgelegd de volgende, voor zooveel noodig op zegel geschreven bewijsstukken:

1°. eene verklaring van het bestuur der woonplaats van de ouders of voogden van den adspirant, waaruit blijkt, dat zij ingezetenen van het Rijk zijn, of van deszelfs overzeesche bezittingen, en die tevens eene opgave moet bevatten, hoedanig zij ten opzigte van hunne gegoedheid bekend zijn;

2°. de geboorte-acte van den adspirant;

3°. eene verklaring dat de adspirant is gevaccineerd of de kinderpokken heeft gehad; en

4°. voor diegenen welke door hunnen ouderdom in de termen der Nationale Militie mogten vallen, een bewijs dat zij aan hunne verpligting op dat stuk hebben voldaan.

De belanghebbenden worden alverder verwittigd:

dat het Examen zich zal bepalen tot de navolgende vakken:

a. het schrijven eener goede leesbare hand;

b. de grammaticale gronden der Nederduitsche, Fransche en Hoogduitsche talen;

de adspirant zal uit deze talen wederkeerig en met vaardigheid, zoowel schriftelijk als mondeling, moeten kunnen overzetten;

c. de Rekenkunst, bijzonder van de gewone en tientallige breuken, met toepassing op het Nederlandsch stelsel van maten en gewigten, alsmede van de meetkundige evenredigheden en het trekken van den vierkantswortel uit getallen;

d. de gronden der Algemeene en Nederlandsche Geschiedenis; en

e. de beginselen der Aardrijkskunde;

dat indien het aantal adspiranten grooter is dan de behoefte, bij gelijke bedrevenheid in die vakken, vooreerst in aanmerking komen de meerdere of mindere bedrevenheid in andere vreemde talen, en vervolgens de betrekkelijke in de vakken onder de letters *c*, *d* en *e*;

dat het vergelijkend examen der adspiranten zal worden voorafgegaan door een onderzoek aan 's Rijks hospitaal te Utrecht, omtrent hunne al of niet geschiktheid voor de militaire dienst, zullende zij, die bij dat onderzoek ongeschikt worden bevonden, niet tot het examen worden toegelaten;

dat de adspiranten op den 1sten September 1855 niet beneden de zestien en niet boven de twintig jaren oud zullen mogen zijn;

dat de toelating op 's Rijks Veeartsenijschool op later te bepalen tijd zal plaats hebben;

dat de leercursus vier jaren zal duren;

dat de kweekelingen aan 's Rijks Veeartsenijschool zullen genieten huisvesting en verpleging, waarvoor door het Departement van Oorlog jaarlijks f 350 wordt betaald, behoudens voldoenden borgtogt van den kant der ouders of voogden voor de terugbetaling der verstrekte sommen, wanneer de kweekeling zich aan zijne bestemming onttrekt, of wegens traagheid of slecht gedrag wordt ontslagen;

dat de ouders zich moeten verbinden om, zoolang het verblijf van hunne zonen of pupillen bij 's Rijks Veeartsenijschool zal duren, voor hunne kleeding, boeken, instrumenten enz. naar behooren te zorgen, en overeenkomstig de bepalingen daaromtrent bij 's Rijks Veeartsenijschool vastgesteld of die nog vastgesteld zullen worden;

dat de kweekelingen, die het onderwijs aan 's Rijks Veeartsenijschool gedurende een of meerdere jaren hebben bijgewoond, uit 's Rijks dienst niet worden ontslagen, dan na den lande in de betrekking van Paardenarts tien achtereenvolgende jaren te hebben gediend, tenzij het raadzaam worde geoordeeld dat zij, wegens gebrek aan aanleg en lust tot de studien, wegens wangedrag of zedenbederf, of wegens ligchaamsgebreken, van de Veeartsenijschool worden verwijderd;

dat de kweekelingen van het vierde studiejaar, naar gelang der aan den dag gelegde bewijzen van verkregen bekwaamheden, in die volgorde tot Paardenartsen der 3de klasse bij het leger hier te lande worden voorgedragen;

dat aan de betrekking van Paardenarts der 3de klasse bij het leger verbonden is:

a. een tractement van f 800 's jaars, en

b. de rang van tweeden luitenant.

's Gravenhage, den 30sten Augustus 1855.

Dr. SNABILIÉ.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Breda van den 28sten Augustus 1800 vijf en vijftig, is *Cornelia Maria Dekkers*, woonplaats hebbende te Klundert, uit hoofde van Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

BEKKERS,
Procureur bij de Arrondissements-regtbank te Breda.

*** Blijkens Acte, den 28sten Augustus 1855, voor het derde Kantongeregt, Arrondissement Amsterdam, gepasseerd, is aan *Boudewijn Linn*, Zoon van wijlen den heer *Boudewijn Linn* en van wijlen vrouwe *Frederika Hillegonda de Lange*, verleend Handligting, en wel bepaaldelijk tot de uitoefening van het beroep van Directeur der Gazfabriek te Gorinchem, en tot het aangaan van alle daartoe vereischt wordende verbindtenissen, alsmede tot de beschikking dienvolgens zoowel over zijn gansche vermogen als over eene inschrijving op het Grootboek der Nationale $2\frac{1}{2}$ % rentegevende Schuld.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

*** Bij Acte, den 31sten Augustus 1855 te Utrecht geteekend, is tusschen *Joan Adam Matthes*, Commissionair in Effecten, *Anthony Ebeling*, zonder beroep, beiden wonende te Amsterdam, en *Wilhelmus Wijnandus Smits*, Commissionair in Effecten, wonende te Utrecht, aangegaan eene Vennootschap, ten einde uit te oefenen den Commissiehandel in Effecten, de Kassierderij, den handel in Muntspecien, het bezorgen van Assurantien, alsmede van gelden op hypotheek, beleening of prolongatie, het incasseren en disconteren van wissels, acceptatien, assignatien en ander handelspapier, en wat verder tot dat vak behoort. De Vennootschap is gevestigd te Amsterdam en te Utrecht, zal handelen te Amsterdam onder de Firma van *J. A. Matthes & Cie.* en te Utrecht onder de Firma van *Ebeling, Smits & Cie.* en neemt eenen aanvang met den eersten September 1855. Zij wordt aangegaan voor den tijd van vijf jaren; doch zal na het eindigen dier vijf jaren stilzwijgend geacht worden telkens weder voor één jaar te zijn verlengd. Voorts is elk der Vennooten bevoegd ten name der Vennootschap te handelen, gelden uit te geven en te ontvangen en de Vennootschap aan derden en derden aan de Vennootschap te verbinden, doch zal het kantoor te Amsterdam alleen door den Vennoot *J. A. Matthes* worden beheerd en daartoe door hem alleen de Firma van *J. A. Matthes & Cie.* worden gevoerd en geteekend, terwijl het kantoor te Utrecht alleen zal worden beheerd door de Vennooten *A. Ebeling* en *W. W. Smits* en daartoe door hen alleen de Firma van *Ebeling, Smits & Cie.* worden gevoerd en geteekend; alles evenwel alleen en uitsluitend voor zaken de Vennootschap betreffende; en zullen de Firma's nimmer mogen worden gebezigd tot het teekenen van acceptatien, het opnemen van gelden en het aangaan van borgtogten.

Utrecht, den 31sten Augustus 1855.

J. A. MATTHES.
A. EBELING.
W. W. SMITS.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, MAANDAG 3 SEPTEMBER 1855.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{13}{16}$	$63\frac{13}{16}$
Dito dito 1844.	3	76	$76\frac{1}{16}$	—
Dito dito 1844.	4	$93\frac{5}{16}$	$93\frac{7}{16}$	$93\frac{7}{16}$
O. I. L. 1844. .	4	$93\frac{5}{16}$	—	—
Amort. Synd . .	$3\frac{1}{2}$	$90\frac{1}{2}$	—	—
Handel-maats. .	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
BELGIE. certific. bij *Rothschild*.	$2\frac{1}{2}$	51	$51\frac{1}{4}$	$51\frac{1}{4}$
RUSL. Bij *Hope* 1798 en 1816.	5	$102\frac{3}{4}$	$102\frac{7}{8}$	—
Dito 1828-1829.	5	$102\frac{3}{4}$	—	—
Insch. in Assign.	6	—	—	—
Cert. van dito. .	6	—	—	—
Neg. 1831-1833.	5	$84\frac{7}{8}$	—	—
Hope en Co. 1840	4	78	$78\frac{1}{4}$	$78\frac{1}{4}$
Stieglitz.	4	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{1}{2}$	$76\frac{1}{2}$
Dito 1854. . .	5	$82\frac{1}{8}$	—	—
Nieuwe Engels. .	$4\frac{1}{2}$	89	—	—
POLEN. Certific. .	4	71	—	—
Aand. Lot. fl 500 . .		—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe.	$1\frac{1}{4}$	$18\frac{3}{4}$	19	19
Buitenl	3	38	—	—
Binnenl. 6/m . .	3	$31\frac{1}{8}$	$31\frac{3}{8}$	$31\frac{5}{16}$
Cert. Coup.		$4\frac{5}{16}$	$4\frac{3}{8}$	—
Amortisable		$4\frac{5}{16}$	—	—
PORTUG. Lond. .	3	$40\frac{1}{8}$	$40\frac{5}{16}$	$40\frac{5}{16}$
OOSTENR. Metal. 1816-1852 . .	5	$62\frac{5}{8}$	[illegible]	—
Dito 1849-1854 .	5	[illegible]	$74\frac{5}{8}$	$74\frac{5}{8}$
Dito Zilv Nation.	5	[illegible]	$67\frac{3}{4}$	$67\frac{11}{16}$
Dito 1847-1852 .	$2\frac{1}{2}$	32	$32\frac{1}{8}$	—
PRUISS. Lot. 1854	$3\frac{1}{2}$	$205\frac{1}{2}$	206	—
BRAZ. Lond. 1824	5	98	$98\frac{1}{8}$	—
PERU	$4\frac{1}{2}$	78	—	—
MEXICO	3	$20\frac{3}{4}$	$20\frac{7}{8}$	—
GREN.	$2\frac{3}{4}$	$18\frac{9}{16}$	$18\frac{5}{8}$	—
Uitgestelde		$6\frac{7}{8}$	$6\frac{13}{16}$	—
EQUAD. Lond. . .		—	—	—
VENEZ. . . .	4	—	—	—
Uitgestelde . . .	$1\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{2}$	—	—

Willige beurs; veel handel.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . .	3	pCt.	$90\frac{7}{8}$ à 91
Spanje	$1\frac{1}{4}$	»	$18\frac{7}{8}$ à 19
Mexico	3	»	$21\frac{3}{4}$ à $21\frac{7}{8}$

PARIJS, heden

Fransche certificaten.	$4\frac{1}{2}$	pCt.	—
»	3	»	67.35
Spanje	3	»	—
»	1[illegible]	»	—

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.